

Жемқорлықпен күрес стандарты
Алматы қаласы ҚДСБ ШЖҚ «Орталық қалалық клиникалық аурухана» КМК

1 тарау. Жалпы ережелер

Алматы қаласы ҚДСБ ШЖҚ «ОҚКА» КМК бұл жемқорлықпен күрес стандарты (мәтінде бұдан әрі – Жемқорлықпен күрес стандарты) 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының 10 бабы «Жемқорлыққа қарсы күрес» Заңына сәйкес жасалған, медициналық қызметтер көрсету саласы бойынша Алматы қаласы ҚДСБ ШЖҚ «Орталық қалалық клиникалық аурухана» КМК (бұдан әрі мәтін бойынша – ОҚКА) қызметін ақпараттық-талдамалық, ұйымдық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыру кезінде туындайтын қоғамдық қатынастар саласындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт ОҚКА қызметкерлерінің өздерінің функционалдық міндеттерін жүзеге асыру және медициналық қызмет көрсету кезінде өкілеттіктерін орындау кезіндегі іс-әрекеттерін айқындайды.

2 тарау. Мақсат және мақсат индикаторы

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты қызметкерлердің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ОҚКА қызметкерлері үшін ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады.

2. Қолданылатын мақсат индикаторлары:

- Медициналық қызмет көрсету сапасы;
- ОҚКА емделушілері мен қоғамның сенімі;
- ОҚКА қызметкерлерінің құқықтық мәдениеті деңгейі;
- Қоғамда ОҚКА кез-келген жемқорлық әрекеттерге төзімсіздік атмосферасын тудыру арқылы аурухана беделін көтеру;
- стандарттың ережелері мен талаптарын сақтау құрылымдық бөлімшелердің, лауазымды тұлғалардың, ОҚКА барлық қызметкерлерінің міндетті болып табылады ;
- стандарт талаптарын орындамау қызметкерді тәртіптік жауапкершілікке тарту шегінде және жекелеген жағдайларда азаматтық-құқықтық, әкімшілік және қылмыстық шараларға, қудалауға негіз бола алады.
- ОҚКА қызметкерлерінің стандарттарының сақталуын бақылауды комплаенс-офицер, директордың орынбасарлары және құрылымдық бөлімшелер жүзеге асырады.

3 тарау. Тапсырмалар

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт ОҚКА қызметкерлерінің тұрақты сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыруға, сыбайлас жемқорлықтың кез келген

көріністеріне төзбеушілік атмосферасына қол жеткізуге, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтауға және олардың жағымсыз салдарын болдырмауға арналған.

4 тарау. Терминдер мен анықтамалар

Қызметкер – ОҚКА еңбек қатынастарында тұрған және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын тұлға;

Мүдделер қақтығысы – ОҚКА қызметкерінің немесе лауазымды тұлғасының жеке мүддесі оның қызметтік міндеттерін объективті орындауына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай;

Комплеанс – тәуекелдер – Қазақстан Республикасы заңнамасының немесе ОҚКА ішкі құжаттарының талаптарын сақтамау тәуекелдері;

Корпоративтік мәдениет – бұл ОҚКА тән құндылықтар, ұстанымдар, мінез-құлық нормалары мен көзқарастары;

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғалардың, оларға теңестірілген тұлғалардың, лауазымды тұлғалардың өздерінің лауазымдық (лауазымды) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерді жеке немесе басқа жолмен алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы, делдалдардың өзіне немесе үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар беруі, сондай-ақ жеңілдіктер мен артықшылықтар беру арқылы осы тұлғаларды сатып алу;

Пара беру – кез келген құндылықты (қаржылық немесе қаржылық емес) тікелей немесе жанама түрде және орналасқан жеріне(лерге) қарамастан, итермелеу немесе сыйақы ретінде ұсыну, уәде ету, беру, қабылдау немесе талап ету. осы тұлғаның міндеттерін орындауына байланысты әрекет ететін немесе әрекет етуден қалыс қалған адамға ұсыну;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі-кез келген нысанда (қаржылық, сондай-ақ қаржылық емес), тікелей немесе делдалдар арқылы, орналасқан жеріне қарамастан, әрекет ететін немесе әрекеттен бас тартатын тұлға үшін ынталандырушы сыйлық немесе сыйақы ретінде қолданыстағы заңнаманы бұза отырып, заңсыз артықшылық ұсынудан, уәдеден, ұсынудан, қабылдаудан немесе сұраудан туындау ықтималдығы мен салдарының ауырлығының жиынтығы ол жауапты болатын қызмет шеңберінде.

Сыбайлас жемқорлық жағдайы-сыбайлас жемқорлықтың немесе парақорлықтың жеке фактісі;

Сыбайлас жемқорлық қаупі-сыбайлас жемқорлық оқиғасына әкеп соғуы мүмкін жағдайлар немесе әрекеттер;

Сыбайлас жемқорлық оқиғасы-сыбайлас жемқорлық оқиғасына әкеп соғуы мүмкін мән-жайларға байланысты немесе адам қызметінің процесінде туындайтын оқиға;

Жеке пайда-ақша, өзге де мүлік, оның ішінде мүліктік құқықтар, мүліктік сипаттағы қызметтер немесе қызметкердің өзі үшін де, оның отбасы мүшелері, жақын туыстары және/немесе қызметкердің жеке мүдделілігі байланысты өзге де тұлғалар үшін де, сондай-ақ қызметкер өзара байланысты болуы мүмкін заңды тұлғалардың (фирмалардың) қандай да бір пайда (артықшылықтар) түрінде табыс таба алу мүмкіндігі.

Сыйлық - затты немесе мүліктік құқықты (талапты) сыйға берушіге немесе үшінші тұлғаға өтеусіз беру немесе сыйға беру немесе үшінші тұлғаларға мүліктік міндеттемеден босата отырып беру;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шараларының жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі қызметі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардаптарын жою;

Сөз байласу – өзара келісім;

Жасыру – ақпаратты үнсіз қалдыру және жасыру: зерттеулер мен эксперименттердің деректері мен нәтижелерін ауыстыру, зерттеу барысында алынған жалған мәліметтерді көрсету;

Жалғандық – құжаттарды қолдан жасау немесе мәліметтерді қасақана бұрмалау.

5 тарау. Қызметкерлерде жемқорлыққа қарсы мәдениет қалыптастыру

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты ОҚКА қызметкерлерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде бағынуы керек:

- сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік ОҚКА әрбір қызметкерінің азаматтық ұстанымына айналуы тиіс

- ОҚКА қызметкерлерінің мінез-құлқында адалдық пен бұзылмаушылық қызметкерлердің басты қасиеттерінің бірі болуы керек;

- Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеті, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күшті иммунитеті және оған қоғам тарапынан қарсылық болмаған жағдайда Орталық қалалық клиникалық аурухананың басым мақсаты - Қазақстан Республиканың денсаулық сақтау саласында сапалы медициналық қызмет көрсетуге қол жеткізу мүмкін емес.

2. ОҚКА әрбір қызметкері, сыбайлас жемқорлықпен күрес әрбір азаматтың және барша қоғамның жауапкершілігі екенін түсінуі және есте сақтауы қажет.

Сыбайлас жемқорлықты білу және одан бас тарту – сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негізі.

6 тарау. Функционалды қызметтерін орындауда қызметкерлерге ұсыныстар

1. ОҚКА қызметкерлері функционалдық қызметтерін атқару барысында Конституциялық Заң принциптеріне және Қазақстан Республикасы Заңдары мен басқа да нормативтік құқықтық акт негіздеріне сүйенуі керек.

2. Азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін сақтауды және қорғауды қамтамасыз ету, азаматтардың өтініштерін заңнамада белгіленген тәртіппен және мерзімде қарау, бойынша қажетті шаралар қабылдау.

3. Көзделмеген құжаттарды сұратуға жол бермеу, сондай-ақ мемлекеттік қызметтерді көрсету және өзге де лицензиялау функцияларын көрсету барысында қағазбастылықтың (бюрократиялық) барлық түрлеріне жол бермеу.

4. Тұрақты негізде халықтың мемлекеттік қызметтерді тұтынушы ретіндегі қажеттіліктеріне толық назар аудара отырып, көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру шараларын қабылдау.

5. Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше көзделмесе, лауазымдық өкілеттіктерін орындау кезінде алынған, азаматтардың жеке өміріне, ар-намысы мен

қадір-қасиетіне әсер ететін мәліметтерді жария етпеуге және олардан мұндай мәліметтерді талап етпеуге.

6. ОҚКА қызметкерлері өздерінің қызметтік өкілеттіктерін (функционалдық міндеттерін) орындауына байланысты сыйлықтарды қабылдамауы керек.

7. ОҚКА қызметкерлері функционалдық міндеттерін орындау кезінде жеке мәселелерін шешу кезінде қызметтік жағдайын пайдаланбауы керек.

8. ОҚКА қызметкерлері міндетті:

- өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы басшылықтың және (немесе) Құқық қорғау органдарының назарына дереу жеткізу;
- қажет болған жағдайда тікелей немесе бөлім басшының назарына мүдделер қақтығысының туындауы, қызметтік міндеттерін орындау кезінде жеке мүдделілік, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына көндіру және сыйлықтар алу туралы хабарлау;
- әріптестер мен басшыларға өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың әділ қызметтік шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін заңсыз өтініштермен жүгінуден бас тарту;
- жеке және заңды тұлғалардың өтініштері мен шағымдарын қарау кезінде әуре-сарсаңға салу фактілеріне жол бермеуге;
- қызметтік өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамау және бермеу;
- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;
- егер ол жақын туыстық қатынастағы адамдардың (ата-аналары, жұбайлары, бауырлары, әпкелері, балалары) тікелей бағыныстылығымен немесе бақылауында болуымен байланысты болса, лауазымға тағайындалудан бас тартуға;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;
- орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшыға жазбаша нысанда дереу хабарлау;
- жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің сақталуын қолдау;
- қызметтік тәртіп пен қызметтік әдепті сақтау;
- басшылыққа қатысты жеке адалдық, олардың лауазымдық мүмкіндіктері есебінен пайда мен артықшылықтар алуға ұмтылу көріністеріне жол бермеу.
- заңда тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеу.

7 бөлім. ШЖҚ «ОҚКА» КМК қызметкерлерді/жұмыскерлерді іріктеу мен қабылдауда, кадрлық жұмыстарды ұйымдастыруда, басшылар мен лауазымды тұлғаларға ұсыным

1. Кадрларды туыстық, жерлестік және жеке берілгендік белгілері бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу;

2. Лауазымдық өкілеттіктерді және оларға негізделген беделді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу.

8 бөлім. Мемлекеттік сатып алу барысында, Алматы қалалық ҚДСБ ШЖҚ «ОҚКА» КМК тауар, жұмыс, қызмет көрсетуге қатысы бар лауазымды тұлғалар міндетті:

1. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыруға жұмсалған қаражатты оңтайлы және тиімді пайдалану.
2. Заңда өзгеше көзделмесе, әлеуетті өнім берушілерге мемлекеттік сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру.
3. Әлеуетті жеткізушілер арасында адал бәсекелестік шарттарын сақтау.
4. Мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындылығы шарттарын сақтау.
5. Сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу.
6. Атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің немесе жосықсыз өнім берушілердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

9 тарау. Қорытынды ережелер

Алматы қаласы ҚДСБ ШЖҚ «ОҚКА» КМК-нің барлық қызметкерлері атқаратын лауазымына қарамастан, стандарттың қағидаттары мен талаптарын сақтауға, сондай-ақ оларға бағынысты адамдардың әрекеттері (әрекетсіздігі), осы қағидаттар мен талаптарды бұзғаны үшін дербес жауапты болады.

Осы стандарттың талаптарын бұзу қызметкердің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы мүмкін және тәртіптік жаза қолдануға негіз болады.